

Biró Zsombor Aurél
VISSZATÉRŐ ÁLMOM,
HOGY APÁM VÁLLÁN ÉBREDEK¹

Apám nem kér szünetet. Elrúgja a labdát, és azonnal összerándul az arca a fájdalomtól, nemcsak a térde rogygan meg, az egész testén átfut a remegés. *Tartsunk pihenőt*, kérdezem tőle gyorsan, de ő nem reagál, mintha meg se hallotta volna, és még valami mosolyoszerűt is képes kipréselni magából, hogy lássam, tényleg nincs semmi baj, pedig annak idején azt tanította nekem, hogy a vesztesnél csak egy rosszabb van, a hazug. De azt is tőle tanultam, hogy a sportban nincs kegyelem, *bírni kell, ha valaki felmossa veled a padlót*, mondogatta mindig, amikor kiskoromban a vasúti sínek mellett rugdostuk a bőrt, *mert ha feladod a küzdelmet, akkor súlytalanná válik a meccs, és nem lesz teljes értékű a másíknak a győzelem*. Éppen csak elvászorog hozzám a lövése, de ő nem is látja, hogy megáll a kapum előtt a labda, mert a térdére támaszkodva köpködi a becsomósodott nyálat, én pedig arra gondolok, miközben nézem az izzadságfoltot a fehér pólóján, hogy túl könnyű anyag ez, szinte arcátlanság lenne megírni. Alkonyat után vagyunk, a sportpályát körbeölelő fémketrec egybeolvad a sötétséggel, visszhangzik a bőrlabdapattogás a tízemeletesek közt, nem is kell hozzátenni semmit, kész a jelenet, jó ez úgy, ahogy van. Apa és fia egyérintőznek, egy-egyre áll a vézna író és a kiöregedett vízilabdás, pedig régen, amíg havonta futotta a maratonokat, fállábal is felmosta velem a padlót, bírnom kellett a vereséget, akár tetszett, akár nem, csak hát amióta kivágták a talpából azt a féltényérnyi darabot, egy kereszt-labda megcsavarása is gondot okoz neki, hetek óta nézem, ahogy szedegeti le a testéről az izmokat a betegség, és itt már nem segít a rutin, a technika, nem lehet tovább játszani, hogy minden rendben. A következő lövést úgy megküldöm, hogy kirepül a ketrecből, *mi vagy te, kicsi fiam, légvédelmi ágyú*, röhög apám, de én nem nézek a szemébe,

---

1 Regényrészlet.

leszegett fejvel nyitom ki a ketrecajtót, és lassan kocogok a panelok felé, adok neki mégis egy pihenőt.

Valentin-nap volt, amikor kiderült, hogy baj lesz. A Moszkván vett fel a szokásos kedd délutáni pizzasütésre, csendben gurultunk végig a Filler utcán, nem kérdezgette, hogy jól vagyok-e, van-e ruhám, munkám, pénzem, csak rángatta szótlánul a sebváltót, mint a regény elején, és ebből azért sejthettem volna, hogy valami nincs rendben. Aztán kivette a csomagtartóból azt a fehér rózsát, még díszdoboz is volt hozzá, meg egy piros selyemszalag, így nyitottunk be a lakásba. A mostohaanyám a kanapén ült a kistesómmal az ölében, *most aludt el, pissegett le minket azonnal, de a virág láttán elmosolyodott, köszönöm, szívem, szeretlek.* Apám feje oldalra billent, félszegen bámult maga elé, *ötven felett már sajnos nem ez a legszebb szó,* felelte, és olyan merev volt az arcán a vigyor, mintha már meg is bánta volna, hogy megszólalt, mert a mostohaanyám egyből felrántotta a szemöldökét, *hát akkor mi,* sziszegte halkán, apám pedig előhúzta a farzsebéből az összegyűrt orvosi papírt, rajta a diagnózissal, melanoma malignum, *az, hogy jóindulatú,* nyögte, és felröhögött. Túl hangos volt ez a röhögés, a gyerek is felriadt rá, de a mostohaanyámat már nem érdekelte az altatás, alig tudtam elkapni a kisöcsémet, úgy dobta bele a karomba cumistól, mindenestől, és kitépte apám ujjai közül a papírt, *hülye vagy te teljesen, bazmeg,* kiabált, *szerinted így kell ezt közölni, te állat?* Nézttem a takonybuborékot a bömbölő féltestvérem orrán, és minden erőmmel azon voltam, hogy legalább most ne gondoljak arra, mekkora jelenetet fogok majd írni ebből, de közben már gyúrtam az anyagot és rebegtem apámnak a köszöneteket, amiért ekkora életdramaturg. Elképzelttem, ahogy a keddi pizzasütéseket felváltják a keddi kemók, ahogy az ötödik sugárterápia után beletúr a maradék hajába a Kék Golyó utcai klinikán, és itt le akartam állni, de nem ment, hajtotta a fantáziámat a közelgő tragédia, mire befejezték az ordibálást, már ott ácsorogtam a kibaszott koporsónál, és láttam peregni a göröngyöket a gödör széléről.

Terpeszben készül a lövésre, külsővel próbál valamit varázsolni, de rosszul találja el. Felszisszen, és odakap a lábfejehez, én meg rögtön lecsapok, csak egy pillanatra hagy ki a figyelme, de nekem ennyi is elég, már csattan is a kapurács a háta mögött, kettő-egy az állás. Ingatja a fejét, miközben odabiceg a flakonjához, akkora kortyokban nyeli az ásványvizet, hogy behorpad a műanyag a keze alatt, nézem ezt a sovány

arcot, nézem az elvékonyodott vádlikat, és arra gondolok, hogy ezek a lábak nem is az én apám lábai. Az én apám izmos, mint egy szobor, és a válla is széles, de nemcsak a bicepszé vastag, a háta is egyenes, nem rugalmas a gerince, még akkor se hajlandó térdelni, amikor a nyolcvanhetes Újpest–Fradi után bemegy hozzájuk a párttitkár az öltözőbe, és közli az egész csapattal, hogy be kéne lépni a KISZ-be, *na húzzad el a beledet, de kurva gyorsan*, mondja neki apám, *mert ha eddig nem fájt a seggnyalóság, most majd fog csattanni a nyelved a szaron*. Olyan ember ő, aki képtelen beszélni az érzéseiről, a romkomokat viszont imádjá, és a kilencvenes években nem Modern Talkingot hallgat, hanem Cseh Tamást meg Vágtázó Halottkémeket, a buzit pedig szitokszóként használja ugyan, de ha coming outolnék, csak valami olyasmit mondana, hogy a Pride-ra azért ne lila ruhában menjek. Teli torokból éneklő himnuszt a VHS-kazettákon, aztán beugrik a vízbe, és a lelkét is kihajtja, mert a piros-fehér-zöld zászlóért igenis meg kell döglenni, ez az én apám, csak hát most valaki más áll velem szemben, én pedig futtatom őt egyik sarokból a másikba, de amikor végre ott állok az üres kapu előtt, nem bírom belőni a ziccet. Még a fejemet is ingatom, hogy hitelesebb legyen a hiba, de ő nem törődik velem, szinte rám se néz, fogalma sincs róla, hogy kegyelmet kapott. Összeszorított fogakkal fut a labda után, majd egy lövésessel elküld engem a rövid laposra, és begurítja a hosszúba, kettőt-kettő, mutatja az állást, még az öklét is rázza hozzá, *korán temetted az öreg*, mondja, miközben botorkál vissza a kapujához, *tolószékből is elpicsázlak majd, Zsombikám*.

Negyedórája ültünk a szaunában. Láttam rajta, hogy nem esik már jól neki, de még maradni akart, ropogtatta a nyakát, mélyre szívta a forró levegőt. Hajnalban jöttünk egyenesen a Kék Golyóból, hideg volt odakint és sötét, a hangszóróból recsegett a Rammstein, *du hast mich*, üvöltötte apám a szélvédőnek. A Rudasban le volt húzva a redőny a kasszák előtt, és a forgóajtókat se kapcsolták még be, de minket azért átengedtek, *nagy ember az apád*, vigyorgott rám az öltözőben, miközben a lógó bőrt markolászta a hasán, ahol néhány héttel korábban még a pocakja volt, *ki kell használni, amíg lehet, mert nem tart már sokáig a protekció*. A termálban az egyetemről kérdezgetett, mik a feladatok, hogyan tanulunk forgatókönyvet írni, szeretik-e a tanárok azokat a filmeket, amiket ő, és nekem jölestek akkor ezek a semmi mondatok, örültem, hogy nem arról próbálunk beszélni, amiről úgyse tudtunk

volna. A szaunában elcsendesedtünk, összeért a combom az övével, *szóval még három sugibugi*, bólított, amikor végül felállt mellőlem, mintha csak úgy magának mondaná, én meg arra gondoltam, hogy soha nem láttam még a bordáját. Elindult az ajtó felé és beletúrt a hajába, ösztönből jött neki ez a mozdulat, mint nekem a körömrágás, egész életében ugyanígy csinálta, de most ott maradt az ujjai közt egy nagyobb csomó, félelem viszont nem volt az arcán, csak valami szórakozott érdeklődést láttam a szemében, ahogy nézegette a tenyerét. Aztán rám pillantott, *jó anyag vagyok, mi*, kérdezte, mielőtt kinyitotta az ajtót.

A temetését végül nem írtam meg. Nem a fantáziámmal volt a probléma, fejben rég elkészült a jelenet, képről képre láttam magam előtt mindent, anyám visszanyelt könnyeit, az öcsém lehajtott fejét és az egri nagyapám kockás vászonzsebkendőjét, amivel a kisebesedett orrtövét törölgeti, de nem gépeltem le ebből semmit, mert nem bírtam elképzelni, ahogy leütöm az utolsó pontot, bezárom a Word-öt, kinyomatatom a szöveget, aztán odaadom apámnak, tessék, itt van, ez az, amelyikben meghalsz. Valójában már azt is szégyellem megmutatni neki, hogy ott áll velem szemben a fémketrec túlsó végében, és a térdére támaszkodva köpködi a becsomósodott nyálat, nincsenek itt vékony vádlik és nincsen lógó bőr, ez mind nem ő, ez mind nem az én apám. Az én apám tényleg ott áll velem szemben az óbudai sportpályán, de a többitől csak annyi igaz, hogy ki kellett vágni a talpából egy szemölcsöt, az izmokat már nem szedte le a testéről semmiféle betegség, és a pocakja is megvan, nagyobb volt az ijedtség, mint a baj, injekciózta magát néhány hónapig, egy-egy szuri esténként a köldök alá, aztán gyógyultnak nyilvánították, nem lett ebből rendes ráksztori soha, a sugibugit sem ő mondta, hanem az író-szakos mesterem, aki pár héttel a diplomázásunk után befeküdt a Kék Golyóba meghalni. Az én apám csak sántít egy kicsit a műtét óta, ennyi a tragédiánk összviessz, alig észrevehetően biceg minden lépésnél, de nem hajlandó pihenőt kérni akkor se, ha átázik a zoknijja a vértől, pedig egyre gyengébbek a lövései, és a kapuba sem ér már vissza, mert a seggén veszi a levegőt, nem játék ez így, erre gondolok, ahogy belerúgok a labdába, és hiába próbálok pontatlanul célózni, ezt a fölé-mellét most túl jól rontom el. Becsorog a hálóba a labda, három-kettő ide, a vézna író legyőzi a kiöregedett vízilabdást. *Gratulálok, fiam*, mondja apám, és derékra tett kézzel

mosolyog, sportember módjára túri a vereséget, még a hangja se csuklik el, éppen csak egy szusszanás jön ki belőle, miközben leroskad a betonra. Lehámozza a lábáról a zoknit, és hosszan nézi a gödröt a talpán, nekem nem mutatja meg, de nem is kell látnom a sebet, az arcáról is le tudom olvasni, hogy soha többé nem fog már maratont futni, én pedig soha nem tapasztalhatom meg, hogy milyen egy teljes értékű győzelem.

Kompozíció III.

(50 x 70 cm, vegyes technika, digitális nyomtatás)